

Geleend hoofd

Martinus (1822-1866, links) en Piet (1844-1887) van den Elsen zijn twee broers. Ze traden beiden in het klooster: Martinus bij de jezuïeten en Piet bij de franciscanen van de Derde Orde in Helden.

Toen ik Kneel van den Acker (1893 - 1985) bijstaande foto's overlegde, zei Kneel: *"Ze leken zoveel op elkaar. Het had wel een eeneiige tweeling kunnen zijn, ware het niet dat ze 22 jaar in leeftijd verschilden. Van één van die twee oudooms was toch eigenlijk geen foto..., maar hoe zat dat nou?"*

Met een fotocomputerprogramma is het gemakkelijk om een foto te spiegelen en te verkleinen. Wat blijkt nu: Piet heeft het hoofd van zijn oudere broer geleend. Het gespiegelde hoofd, weliswaar iets te groot, is op iemand in het habijt van zijn orde geplaatst.

De foto van Martinus is gemaakt door W. & P. Phot JAVA, zoals onder de foto te zien is en wat staat voor: WOODBURY & PAGE / PHOTOGRAPHERS. Walter Woodbury (1834 - 1885) & James Page (1833 - 1865) zijn Britten die als eerste fotografen in 1857 Nederlands-Indië bezochten. Het Rijksmuseum en het Tropenmuseum in Amsterdam hebben van hen zeer uitgebreide fotocollecties.

Walter Woodbury werd wereldberoemd als uitvinder van een fotomechanisch proces: het Woodbury type, waarbij lichtbruine gelatine werd gebruikt.

De foto van Martinus lijkt met deze techniek gemaakt te zijn tussen 1859 en 1866 toen hij pastoor was van Soerabaja. Het is niet alleen de oudste familiefoto, het is een echte vroege 'Woodbury' en goed voor een 'postuum portret' van Piet uit 1887.